

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-340-62>

УДК 658.5:330.3

МУЛЬСКА Ольга

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

<https://orcid.org/0000-0002-1666-3971>

e-mail: oliuchka.mulsk@gmail.com

ГРЕСЬ Арсен

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

ТЕОРЕТИКО-КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРУКТУРНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

У дослідженні у фокусі уваги перебуває проблематика формування й реалізації ефективної регіональної політики, орієнтованої на сталий збалансований розвиток регіону як соціально-економічної системи. Доведено, що стабільний строковий розвиток регіону тісно корелює зі встановленням в його економіці та соціальній системі структурних балансів, з поміж головних характеристик яких – система функціонування й розвитку підприємницького сектора регіональної економіки. Саме тому метою дослідження визначено узагальнення теоретико-концептуальних засад формування регіональної структурної економічної політики розвитку підприємництва. Уточненню понятійно-змістових характеристик мети регіональної структурної політики сприяє розуміння її цільових орієнтирів. Доведено, що цілі структурної політики мають орієнтуватися на подолання існуючих диспропорцій, що стримують соціально-економічний розвиток регіону і його територій; досягнення планових характеристик структури регіональної економіки; формування ресурсного забезпечення інституційних змін та структурних реформ; зміцнення технологічної конкурентоспроможності і забезпечення смартспеціалізації регіональної економіки; вирівнювання просторово-структурних дисбалансів регіонального розвитку; становлення прозорого конкурентного середовища на ринках; посилення стійкості, стабільності та економічної безпеки регіональної економіки.

Ключові слова: регіон, регіональна політика, регіональна економіка, підприємництво, підприємницький сектор, структурна економічна політика, структурні зміни і реформи.

MULSKA Olha, GRES Arsen

SI «Institute of Regional Studies named after M. I. Dolishnyi National Academy of Sciences of Ukraine»

THEORETICAL AND CONCEPTUAL PRINCIPLES OF FORMING REGIONAL STRUCTURAL ECONOMIC POLICY FOR ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT

The study focuses on the issues of forming and implementing effective regional policy, focused on the sustainable balanced development of the region as a socio-economic system. It is proven that the stable long-term development of the region is closely correlated with the establishment of structural balances in its economy and social system, among the main characteristics of which is the system of functioning and development of the entrepreneurial sector of the regional economy. That is why the purpose of the study is to generalize the theoretical and conceptual principles of the formation of regional structural economic policy for the development of entrepreneurship. The clarification of the conceptual and substantive characteristics of the goal of regional structural policy is facilitated by understanding its target guidelines. It is proven that the goals of structural policy should be oriented towards overcoming existing disparities that hinder the socio-economic development of the region and its territories; achieving the planned characteristics of the structure of the regional economy; formation of resource support for institutional changes and structural reforms; strengthening technological competitiveness and ensuring smart specialization of the regional economy; leveling spatial and structural imbalances of regional development; establishment of a transparent competitive environment in the markets; strengthening the resilience, stability and economic security of the regional economy. A system of elements of regional structural policy has been defined, among which the leading ones are the goal, system of goals, principles, forms and types of implementation, mechanisms, tools, and means of control. The goal of regional structural policy is defined as achieving rational structural relations according to the leading characteristics of balancing the regional economic system – aspects of spatial and territorial development, sectoral changes, reproduction, innovative and technological progress, foreign economic activity, institutional changes, etc.

Key words: region, regional policy, regional economy, entrepreneurship, entrepreneurial sector, structural economic policy, structural changes and reforms.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ

ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

У більшості дослідженнях, де предметом слугували теоретико-методичні засади структурної політики, останню трактують як заходи, що реалізуються органами влади та мають на меті стимулювання активізації й нарощування обсягів виробництва і збуту продукції (товарів, послуг) у тих видах економічної діяльності, які є пріоритетними для регіональної економіки з огляду або на конкурентні можливості, наявний ресурсний потенціал, відкриті ринки збуту товарів, або на потребу в забезпеченні зайнятості, реалізації соціально-суспільних функцій і завдань, збалансуванні просторового розвитку.

Регіональна структурна політика являє собою сукупність дій, які мають на меті пришвидшення темпів економічного росту через формування оптимальних співвідношень між первинним, вторинним та третинним секторами економіки. Такого ж секторального підходу дотримуються й інші науковці, ведучи мову про первинний, вторинний та третинний сектори і наголошуючи на важливості виділення та системної підтримки економічної безпеки реального сектора регіональної економіки як надважливого і актуального завдання в

межах структурної політики, коли ідентифікація складових елементів реального сектора є основою визначення рушійних сил зростання, ефективного використання ресурсного потенціалу територій, раціоналізації відтворювальних процесів.

Таким чином, актуалізується завдання узагальнення теоретико-концептуальних засад формування регіональної структурної економічної політики розвитку підприємництва.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Різні питання структурного реформування економіки досліджуються в публікаціях таких науковців, як Мурдок К. та ін. [1], Гець В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. [2], Янків М. Д., Флейчук М. [3, С. 40–42], Іванюта В. В. [4, С. 69–73], Рибак Г., Федотова Ю. [5, с.56–64], Петренко Н. О., Поліщук О. А. [6, С. 112–118], Васильців Т. та ін. [7, с.153–158], Руцишин Н. та ін. [8, с.193], Лупак Р. та ін. [9, с.161–172], Штець Т. та ін. [10, с.14–19].

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Однак, сучасні виклики функціонування та розвитку національної та регіональних економічних систем в Україні актуалізують питання нового бачення та застосування нового підходу до декомпозиції й управління регіональною економічною політикою в сфері досягнення необхідних структурних змін і зрушень, зокрема в підприємницькому секторі.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є узагальнення теоретико-концептуальних засад формування регіональної структурної економічної політики розвитку підприємництва.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Мета структурної політики достатньо очевидна і закономірна. Це досягнення раціональних структурних співвідношень за провідними характеристиками збалансування регіональної економічної системи. Тут дійсно велику роль відіграють структурні співвідношення (за обсягами виробництва і реалізації продукції, інвестиціями, залученим капіталом, чисельністю зайнятих, кількістю суб'єктів господарювання і т. п.) між видами економічної діяльності та їх галузями. Однак, структурна політика поширюється на всі вагомі співвідношення в системі регіональної економіки. Це просторово-територіальний розвиток, секторальний аспект, процеси відтворення, інноваційно-технологічний розвиток, зовнішньоекономічний та інституційний аспекти.

Уточненню понятійно-змістових характеристик мети регіональної структурної політики сприяє розуміння її цільових орієнтирів. Зокрема такими визначаються: зростання ефективності національного господарства, зміцнення конкурентоспроможності внутрішнього виробництва, усунення перешкод бізнесу, технологічна модернізація і конкурентоспроможність економіки, висока інноваційна активність, пришвидшення темпів економічного зростання, збільшення зайнятості й вдосконалення системи соціального захисту населення.

У низці досліджень йдеться про наступні цілі: поступ нових галузей промисловості, збільшення ділової та інвестиційно-інноваційної активності, нарощення експорту та зміцнення конкурентоспроможності продукції на зовнішніх ринках, розвиток внутрішнього ринку та конкуренції на ньому, екологізація і стандартизація якості виробництва продукції, подолання депресивності просторового розвитку.

Стратегічними пріоритетами структурної політики доцільно вважати ті, які спрямовані на здійснення структурних реформ, на усунення стримуючих чинників, ліквідацію існуючих диспропорцій в структурі економіки, а також перспективні цілі, у т. ч. орієнтовані на інноваційно-технологічний поступ. Втім, попри достатньо цікавий підхід до групування пріоритетів структурної політики, їх склад достатньо класичний. Це збільшення ВРП, нагромадження капіталу, зниження витратомісткості, переважання інвестицій над споживанням, зниження рівня оподаткування. Додаткової уваги науковець надає цілям структурної політики секторально-галузевих змін та розвитку виробництва, експорту/імпорту товарів (послуг), а також програмному підходу до втілення структурних реформ (на основі таких програм, як «Інтелектуальний розвиток», «Інфраструктура і навколишнє середовище», «Просторовий розвиток», «Розвиток освіти знань»).

Визначення стратегічних пріоритетів чи цільових завдань структурного реформування регіональної економіки є, скоріше, прикладним, а ніж теоретико-методичним завданням. Відповідні цілі будуть уточнюватися безпосередньо в процесі формування та надалі реалізації регіональної структурної політики з урахуванням всього спектру специфіки і відповідного регіону, і поточної ситуації, яка склалася, і тієї проблематики, над усуненням якої будуть працювати регіональні та місцеві органи влади. Водночас, концептуально, на наш погляд, цілі структурної політики мають орієнтуватися на: подолання існуючих диспропорцій, що стримують (слугують системними перешкодами) соціально-економічний розвиток регіону і його територій; досягнення планових характеристик структури регіональної економіки; формування ресурсного забезпечення інституційних змін та структурних реформ; зміцнення технологічної

конкурентоспроможності і забезпечення смартспеціалізації регіональної економіки; вирівнювання просторово-структурних дисбалансів регіонального розвитку; становлення прозорого конкурентного середовища на ринках; посилення стійкості, стабільності та економічної безпеки регіональної економіки.

Слушним аспектом відносно удосконалення теоретико-методичних засад структурних реформ є визначення типів регіональної структурної політики, серед яких за мірою втручання органів влади в економічні процеси визначають активний та пасивний підходи. Кожен з цих типів має як свої переваги, так і недоліки. Пасивному типу відповідає більш виражений ринковий характер, коли органи влади безпосередньо адміністративними засобами не втручаються в перебіг процесів, однак забезпечують перетікання капіталу, інших ресурсів з однієї галузі до іншої створюючи для цього певні економічні стимули і мотиви. При тому, такий ліберальний підхід, як правило потребує більшого часового лагу для досягнення відповідних цілей і завдань, а також передбачає створення досконалого конкурентного середовища, чого в умовах нестабільності досягти достатньо складно.

Активна структурна політика передбачає застосування цілого комплексу засобів та важелів для інтенсифікації і масштабування бажаних структурних змін і реформ. Фактично йдеться і про економічні і про адміністративні механізми та інструменти підтримки підприємств, що спеціалізуються на виробництві продукції високого ступеня переробки та на експорт, галузей, які сприяють технологічній модернізації виробництва, цифровій трансформації та впровадженню найбільш прогресивних і проривних інновацій в реальному секторі регіональної економіки, реструктуризацію старопромислових комплексів і депресивних територій. Активна регіональна структурна політика більш капіталомістка і може реалізуватися лише за відповідної моделі економічного зростання зі сформованим якісним і повноцінним інституційним середовищем.

В іншому разі, регіональна структурна політика натикається на низку непереборних системних проблем і перешкод перебігу структурних реформ, у т. ч. відносно ізолюваності регіональної економіки, низького розвитку інституційної та бізнес-інфраструктури, слабкої інвестиційної привабливості, обмеженої інноваційно-технологічної активності, недовості основоположних ринкових інститутів, низької якості життя та пов'язаної з цим активної зовнішньої міграції і втрати інтелектуально-кадрового потенціалу.

Розвиваючи тематику типів та видів структурного реформування економічної системи, у відповідній науковій літературі науковці ведуть мову також про вертикальну, горизонтальну та матричну структурну політику. Це важливий аспект, адже у межах вертикальної політики забезпечується формування в регіоні повноцінного ланцюга виробництва та збуту кінцевої продукції, на кшталт, від добування сировини, її переробки, промислового виробництва і аж до пропозиції товарів високого ступеня переробки і їх продажу кінцевому споживачеві. Реалізація політики у цьому напрямі часто якраз і орієнтована безпосередньо на збільшення і обсягів і рівня валової доданої вартості як одного зі завдань регіональної структурної політики.

Горизонтальна політика, своєю чергою, орієнтована на диверсифікацію існуючих в регіональній економіці видів економічної діяльності та галузей, розширення їх спектра і за рахунок цього досягнення так званого ефекту галузевого ущільнення. Це сприяє створенню нових підприємств та робочих місць, внутрігалузевої кооперації бізнесу, зростанню корпоративної й суспільної ефективності, поширенню ефектів синергії, а також зміцненню конкурентоспроможності регіональної економіки.

Ще більш ефективною є практика застосування матричного підходу, коли одночасно розвиваються процеси і вертикальної і горизонтальної інтеграції. В організаційному плані така політика складніша, водночас має системніші ефекти у вигляді розвитку цілісних галузевих комплексів, кластерів, просторово-територіальних багатогалузевих і функціональних виробничо-торговельних комплексів.

Окреме питання в системі регіональної структурної політики – це принципи, з дотриманням яких мають формуватися та реалізуватися механізми й інструменти регулювання. Провідними з них є принципи здорової конкуренції, дерегуляції, відкритості регіональної економіки, лібералізації господарської діяльності суб'єктів господарювання. Базисними в частині структурного реформування регіональної економіки є принципи легітимності, ефективності використання бюджетного ресурсу, інтеграції, наукового підходу, обмеженого втручання, розвитку конкуренції, узгодженості. Беззаперечно, це одні з провідних принципів становлення повноцінної ринкової економіки, що стосуються також і структурних реформ, однак склад принципів потребує більшої ув'язки зі специфікою і особливо потребами структурних змін та трансформацій.

Відтак, дещо конкретнішим можна вважати склад принципів, як верховенства права, прозорості, відкритості, участі, відповідальності, ефективності, комплексності, адекватності, сумісності, пріоритетності розвитку ІКТ та НДДКР, безпеки життєдіяльності, альтернативності. Окремі з вказаних принципів у дійсності мають вузький і спеціалізований на структурному реформуванні контекст. Однак, більшість з них вельми загальні.

При визначенні принципів регіональної структурної політики важливо забезпечити чіткішу ув'язку принципівих положень з очікуваними результатами й завданнями структурного реформування. Адже, скажімо, такі принципи, як верховенства права чи науковості, ефективності, комплексності і т. д., стосуються всіх без виключення напрямів, складових та сфер регіональної політики. Відповідно, основоположні принципи регіональної структурної політики, як на наш погляд, набувають вигляду як у табл. 1.

Таблиця 1

Основоположні принципи регіональної структурної політики

Назви принципів	Характеристика політики
<u>Подолання диспропорцій</u> економічної структури	Здійснюється моніторинг та системний аналіз задля виявлення, планування і здійснення заходів, спрямованих на структурних диспропорцій, які накопилися в регіональній економіці
<u>Моделювання</u> галузево-секторальної структури економіки	Існує чітке бачення секторальної структури (моделі) у відповідності до перспективних оцінок розвитку і реалізації економічного потенціалу, нарощення експорту та розвитку зовнішніх ринків
<u>Проектування</u> інвестицій	Поступ пріоритетних видів економічної діяльності відбувається на засадах проектного підходу та реалізації масштабних інвестиційних проектів у стратегічних галузях регіональної економіки
<u>Нарощення людського потенціалу</u>	У повному обсязі фінансуються та підтримуються сфери, орієнтовані на розвиток інтелектуального та людського потенціалу
<u>Високотехнологічності</u> , масштабування технологічних інновацій та ІКТ, роботизованих виробництв	Економічне зростання базується на високотехнологічних галузях, активному й ефективному продукуванні та комерціалізації технологічних інновацій
<u>Розширеного відтворення</u>	Ведеться проактивна політика модернізації виробничих потужностей у галузях з високим рівнем доданої вартості та сфері послуг, збільшення обсягів внутрішнього виробництва, імпортозаміщення та розширення експортного потенціалу
<u>Інтеграції</u>	На території регіону ведеться активна політика (зі застосуванням організаційних та фінансових інструментів) щодо створення та нарощення масштабів діяльності локальних інтегрованих структур (індустріальних парків, кластерів, логістично-транспортних хабів, техніко-впроваджувальних зон, інноваційно-технологічних інкубаторів і т. п.)
<u>Подолання бюджетозалежності</u>	Реалізуються механізми та інструменти «введення у прибутковість» галузей, функціонування яких «збиткове» та підтримується за рахунок бюджетного чи іншого донорського фінансування
<u>Економічної резильєнтності</u>	Прогнозується структура та характеристики регіональних економічної і фінансової систем у новому середовищі, здійснюється ідентифікація та реалізуються заходи випереджального характеру для протидії майбутнім викликам і загрозам, впроваджуються захисні антициклічні механізми
<u>Інституціоналізації та усунення системних вад</u> здорового ринкового середовища	У регіоні сформовано повноцінне і дієздатне інституціональне (інституційно-правове, організаційне, ментальне) середовище протидії тінізації економічних відносин, офшоризації податків та неправомірного виведення капіталу, недопущення системної корупції, рейдерства, монополізації ринків.

Джерело: авторська розробка.

Власне, наявні в економічній літературі принципи є надто загальними, прийнятними для політики в будь-якій сфері і в будь-який час, а, відтак, такими, що не ініціюють структурні зміни і реформи, не визначають їх пріоритети та вектори реалізації. Дотримання визначених принципів дозволить розуміти в яких напрямках слід планувати й реалізувати регіональну політику аби її заходи привели до структурного реформування економіки, забезпечили досягнення визначених стратегічних пріоритетів й орієнтирів і при цьому гарантували безпеку відповідних структурних трансформацій.

Склад визначених принципів обґрунтовується наступним. Так, передусім важливо проаналізувати ситуацію та виявити ті структурні диспропорції, які утворилися в регіональній економіці в минулому і зараз призводять до дестабілізації ситуації й низького рівня ефективності регіональної соціально-економічної системи. Відповідно, принцип «подолання диспропорцій економічної структури» спрямовується на ідентифікацію та усунення наявних структурних вад. Надалі, після того, як будуть ліквідовані недоліки, слід сформувати та інституційно закріпити бачення бажаної моделі (принцип «моделювання галузево-секторальної структури економіки») структурних співвідношень в регіональній економіці (головно йдеться про галузеву структуру та просторове розміщення продуктивних сил суспільства) у відповідності до стратегії регіонального розвитку і високої ефективності реалізації наявного ресурсного та іншого потенціалу. Іншими словами, цей принцип означає стратегування моделі структури економіки з подальшим слідуванням її досягненню на протипагу політиці ситуативно-оперативного регулювання пропорцій регіональної економічної системи.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ**І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ**

Визначено систему елементів регіональної структурної політики, зокрема в сфері розвитку підприємництва, з-поміж яких провідними є мета, система цілей, принципи, форми та види реалізації, механізми, інструментарій, засоби контролю. Метою регіональної структурної політики визначено досягнення раціональних структурних співвідношень за провідними характеристиками збалансування регіональної економічної системи – аспектами просторово-територіального розвитку, секторальних змін, відтворення, інноваційно-технологічного поступу, зовнішньоекономічної діяльності, інституційних зрушень і т. п.

Вагомим елементом регіональної структурної політики є її принципи, що слугують критеріями формування механізмів та інструментів регулювання. Встановлено, що наявні в економічній літературі принципи мають надто загальний характер та не відповідають ознаці дієспроможності політики, а, відтак,

значно вищим прикладним значенням наділені принципи: подолання диспропорцій економічної структури, моделювання галузево-секторальної структури економіки, проектування інвестицій, нарощення людського потенціалу, високотехнологічності, масштабування технологічних інновацій та ІКТ, роботизованих виробництв, розширеного відтворення, інтеграції, подолання бюджетозалежності, економічної резильєнтності, інституціоналізації та усунення системних вад здорового ринкового середовища. Їх дотримання дозволить раціоналізувати й підвищити ефективність регіональної політики здійснення якісних структурних реформ.

Доведено, що найбільш раціональним підходом при обранні механізмів та інструментів регіональної структурної політики є поєднання і формування їх комбінованої системи, за якої забезпечується найбільший соціальний і економічний ефект, незворотність процесів структурного реформування регіональної економічної системи.

Перспективи подальших досліджень мають зосередитися на розробленні конкретних прикладних рекомендацій в частині реалізації регіональної структурної політики.

Література

1. Murdoch C., Knorr K., Trager F. Economic factors as objects of security: Economics security & vulnerability. Economics interests & national security. Lawrence. 2001. 867 p.
2. Геєць В.М., Кизим М.О., Клебанова Т.С., Черняк О.І. Моделювання економічної безпеки: Монографія. Х.: ІНЖЕК, 2006. 240 с.; Сухоруков А. І., Харазішвілі Ю. М. Моделювання та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів України : Монографія. К.: НІСД, 2012. 368 с.
3. Янків М. Д., Флейчук М. І. Методичні аспекти аналізу рівня економічної безпеки регіону. Вісник Львівської комерційної академії. 2006. № 16. С. 40–42.
4. Іванюта В. В. Забезпечення економічної безпеки на регіональному рівні як напрям державного впливу. Публічне управління та адміністрування. 2000. № 2 (92). С. 69–73.
5. Рибак Г., Федотова Ю. Економічна безпека регіонів України в процесі децентралізації. International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 2, No. 1, 2023, pp. 56-64.
6. Петренко Н. О., Поліщук О. А. Формування економічної безпеки регіону: теоретико-методологічний аспект. Інвестиції: практика та досвід. 2020 № 21-22. С. 112-118.
7. Vasylytsiv T.G., Urazaliev R. M. Generalization of the conceptual foundations of economic security of the enterprise. Scientific Bulletin of LTEU of Ukraine. 2011. Vol. 21. P. 153-158.
8. Rushchyshyn N., Mulska O., Nikolchuk Y., Rushchyshyn M., Vasylytsiv T. The impact of banking sector development on economic growth: Comparative analysis of Ukraine and some EU countries. Investment Management & Financial Innovations. 2021. Vol. 18 (2). P. 193.
9. Vasylytsiv T., Lupak R., Vasylytsiv V. Characteristics of functional components of economic security of the information and communication technologies sector of Ukraine. Economic discourse. 2017. Vol. 1. P. 161-172.
10. Shtets T., Lupak R., Vasylytsiv T. General aspects of state policy for the digital transformation of the national economy. International Independent Scientific Journal. 2020. Vol. 20-2. P. 14-19.

References

1. Murdoch C., Knorr K., Trager F. Economic factors as objects of security: Economics security & vulnerability. Economics interests & national security. Lawrence. 2001. 867 p.
2. Geets V.M., Kyzym M.O., Klebanova T.S., Chernyak O.I. Modeling of economic security: Monograph. Kh.: INZHEK, 2006. 240 p.; Sukhorukov A.I., Kharazishvili Y.M. Modeling and forecasting of socio-economic development of regions of Ukraine: Monograph. Kyiv: NISD, 2012. 368 p.
3. Yankiv M.D., Fleychuk M.I. Methodological aspects of the analysis of the level of economic security of the region. Bulletin of the Lviv Commercial Academy. 2006. No. 16. P. 40–42.
4. Ivanyuta V. V. Ensuring economic security at the regional level as a direction of state influence. Public management and administration. 2000. No. 2 (92). P. 69–73.
5. Rybak G., Fedotova Yu. Economic security of regions of Ukraine in the process of decentralization. International Science Journal of Management, Economics & Finance. Vol. 2, No. 1, 2023, pp. 56-64.
6. Petrenko N. O., Polishchuk O. A. Formation of economic security of the region: theoretical and methodological aspect. Investments: practice and experience. 2020 No. 21-22. P. 112-118.
7. Vasylytsiv T.G., Urazaliev R. M. Generalization of the conceptual foundations of economic security of the enterprise. Scientific Bulletin of LTEU of Ukraine. 2011. Vol. 21. P. 153-158.
8. Rushchyshyn N., Mulska O., Nikolchuk Y., Rushchyshyn M., Vasylytsiv T. The impact of banking sector development on economic growth: Comparative analysis of Ukraine and some EU countries. Investment Management & Financial Innovations. 2021. Vol. 18 (2). P. 193.
9. Vasylytsiv T., Lupak R., Vasylytsiv V. Characteristics of functional components of economic security of the information and communication technologies sector of Ukraine. Economic discourse. 2017. Vol. 1. P. 161-172.
10. Shtets T., Lupak R., Vasylytsiv T. General aspects of state policy for the digital transformation of the national economy. International Independent Scientific Journal. 2020. Vol. 20-2. P. 14-19.